

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtázott számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Vád alá!

Khuen-Héderváry hathónapos országpusztító uralma alatt teljesen megérett a vád alá helyezésre.

A miniszteri felelősségről szóló törvényünk azt rendeli, hogy a miniszterek feleletre vonandók, illetve vád alá helyezendők minden oly tettért, melylyel az állam függetlenségét, az alkotmány biztosítékait, az egyéni szabadságot, a fennálló törvények rendeletét sértik, vagy az ország közvagyonát törvényellenesen kezelik.

Mintha a törvény minden betűje Khuen-Héderváry számára volna megírva. A derék, becsületes negyvennyolcadiki törvényhozók azonban nem gondoltak arra, hogy mit csináljon a boldogtalan paraszcs akkor, ha az ítéletre hivatott bíró is benne van abban a maffiában, amelynek tejére az ítéletet ráolvasni kellene. Nem gondoltak rá, mert ők idáig becsületes emberek voltak, akik el sem tudták képzelni, hogy

a magyar országgyűlésen összejöhessen annyi szolgálékü ember, alkusz, kufár, sáfár és sáplóvag, akik mandátumért és nyomorult konkokért a nyilvános országárulás silány uszályhordozóivá zülljenek.

Ha a mai többségtől nem is várhatunk olyan ítéletet, amilyenre a törvény és a hazafiúi erkölcs kötelezi, azért a bűn bűn marad és a kötelességudó politikust ez nem akadályozhatja meg abban, hogy a bűnlajstromot összeállítsa, a vád meghallgatását és az ítéletet követelje.

Khuen-Héderváry vád alá helyezését azok a ítétek követelik kiáltóan, amiket hat hónapos uralma alatt az ország színe előtt nyíltan, minden erkölcsi önértet fölragásával elkövetett.

Törvényellenesen használta az ország közvagyonát, mikor a nemzet millióiból egy mindenre kapható országgyűlést vásárolt össze magának. Ez összevásárolt többség segítségével szállította el az ország közvagyonát az osz-

trák hadseregnek, köztük olyan nagy összegeket, amik meg se voltak szavazva. Elkufárkodta a nemzet törvényben biztosított jogát az önálló bankhoz. Megsértette az állam függetlenségét és az alkotmány biztosítékait, mert a bécsi delegációból birodalmi centrálparlamentet csinált, a magyar országgyűlést pedig hallgatásra kárhoztatta. De hat hónap alatt megmutatta, hogy a közvagyonból mindenkinek jut, csak a magyar nemzetnek nem. Ágyuk, fegyverek, katonai felszerelések címén tömte arannyal az osztrákot, a csehet, morvát, stájerit, mindenféle nációt, csak a magyart koplaltatja. Horvátországnak oda dobott a mi rovásunkra milliókat, hogy ott a Khuen-féle romlott vesztegetési rendszert elősegítse. A magyar kultúra nyomorgó napszámosaitól pedig megtagadott minden fillért. A kultusz-kormányzatban eltűri a klerikalizmus befészkelődését, a pártban a választói jog elsikkasztását, minden szociális és kulturális követelmény üldözését, minden-

Valódi szőrmével bélelt Gazdasági és Sportkabát **Kendénél** legmegbízhatóbb uriszabóság, férfiruha áruház **legolcsóbb.** Debreczen, Piac-u. 55.

A Dóczy-dalokból

Ne bánjatok meg vagyok én verve.
Nehéz bánat szakadt a lelkemre.
Annyi rosszat mondhatok felőlem,
Hogy a babám igazsive is elfordult tőlem.

II.

Ne bánjatok megöl már a bánat,
Készítsétek szomorú fejfámat.
Érjen véget lelkem szenvedése,
Csak a földben lesz szívemnek pihenése.
Temetés már minden napom,
Szerelmemet temetem.
De hiába temetgetem
Mégsem hal meg sohasem.
Nem járok én gyász ruhába,
Mért is venném magamra?
Fel van írva az én gyászom,
Két halovány orcámra.

II.

Síratom már minden napom,
Szerelmemet síratom.
Kedvesemet azt a hűlent
Felejt ni nem tudom,
Még halt, de csak nekem halt meg.

Másra kacsint nevetve.
Más öleli karja közé
Oda van ő temetve.

Második asszony.

Irta: Kató József.

Ott mokuskált a három ember a szerkszin körül. A csákányt keresték, de nem lelték. Ásó már volt három. Hanem aki a csákány hollétéről számot tudott volna adni, az öreg Kóródi az már nem szólt eleven ember kérdésére. Ott feküdt a tiszta házba, holtan.

Az egyik ember hosszú, avas nádat húzott ki a tetőből. Mértéknek kellett az a padmalyhoz. Miközben megindult a vita a csákányról.

Pedig tudom, hogy vót . . . — mond a az egyik.

— Még pedig jóféle . . .

— Emlékszek, még nyócvanba vette a vásárho. Még kérdeztem is, hogy mondok mi lesz avval a nagy számmal. Mert hogy székszinás vót egy kicsit.

— Az ám. Szőlőt akart ültetni. Fel is

forgatták a nagy darab földet, ősszel meg semmivé lett belőle.

Egyik, ahogy a felhércre hágott, észrevette a csákányt a szarufa alatt. Igen szemügyre vették.

— Aszondom, még a nyele is kőrísa.
— Nem a. Akácának nézem. Ersebb a kőrísa.

Eppen indulni akartak, mikor az asszony. A szeméi vörösrre voltak írva, hangos szóval panaszkodta, hogy imé milyen mostoha a sorsa, milyen hamar ju' második özvegyiségre. Azt hitte, hogy most lesz csak boldog, de hát az ember nem ura a sorsnak. Törülgette a szeméit, hol a keze fejével, hol a meg a kötőjével. Mély és igazi megilletődés tákröződött a három ember arcán. Csöndesen, lehajtott fejjel mondták, hogy mindnyájokkal szabad a jó Isten.

Lassan, elgondolkozva indult meg a három ember. A temető nyitott kapuval várta őket. Olyan volt annak a kapunak a két szárnya, mint valami nagy, szomorú könyvből kitépett két levél. Fekete fejerdőben, a sok süppedt, mohosodott sir közt könnyű volt megtalálni az első asszonyt.

Legszebb menyasszonyi ékszerek, legjobb órák, gyönyörű ezüstneműk

Sándor Ármin

legszolidabb alapon álló új órák, ékszerüzletében
Debreczen Piac-utca 41.
(Dréher sörözők mellett.) Telefon 372. sz.

— Eddig nem létezett olcsó árak —

féle panamát, sáphajhászást, mely a kiváltságosokat szolgálja a nép érdekei ellen.

Most már egyszerűen kijátszák az alkotmány egyik legfontosabb biztosítékát, a polgárok panasz és kérvényezési jogát is. A képviselőház elnöke kijelenti, hogy a sopánkodó küldöttségeket ezután nem fogadja. A sopánkodás bántja a fület. Ma pedig Khuen a nála tisztelgő megyei tisztviselőknél nyíltan szemébe vágta, hogy a fizetésrendezésre, melyet még Andrássy belügyminiszter jóváhagyott, nincs pénz! Nincs, mert elszórta a választásokon, Ausztriában és Horvátországban! Nincs pénz, itt áll a nemzet a törvényes jogaiból kiforgatva, elárulva, koldusbotra juttatva Khuen hat hónapos kormányzata alatt.

Megért tehát Khuen a vád alá helyezésére és az elítélésre; most már nem hiányzik más, mint kötelességtudó bíróság az ítélet meghozatalára.

Kezdődik az indemnítási vita.

A képviselőház ülése.

Harmadszori olvasásban is elfogadták a polgári perrendtartást s a képviselőház megkezdte az indemnítási vitát. Hosszu és heves küzdelemre van kilátás, amelynek téngelye a választói jog lesz. A függetlenségi és 48-as párt ezért reformért megy a küzdelembe s harcában csak megerősíti az a mindinkább bizonyosabbá váló köztudat, hogy a kormány folyton paktálva az agrárkonzervatívokkal, egészen el akarja sikasztani a népjogokat. A

Kossuth-párt is részt vesz a kormány ellen meginduló harcban s részéről az Erdősdy-ügy miatt intéznek különösen erős támadást.

Kabós Ferenc alelnök negyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét. Elnök bemutatja a beérkezett irómányokat.

Ezután harmadszori olvasásban is elfogadják a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot. (Éljenzés.)

Dobieczyk Sándor, a közlekedési és pénzügyi bizottság előadója, beérjeszti a bizottságok jelentését több vicinálisról.

Következik

az indemnítási

tárgyalása.

Hegedüs Lóránt előadó azza! indokolja a javaslatot, hogy a Ház nem tudja elintézni a költségvetést. Politikai vitára nem tartja alkalmasnak a javaslatot.

Gál Sándor: Bizzák ezt mi reánk.

Hegedüs Lóránt előadó: A kormány nem tud semmi reformot megvalósítani. Rámutat az ex lex veszedelméire és kéri annak elfogadását.

Désy Zoltán a Kossuth-párt nevében szólal föl. Elismeri, hogy a költségvetési jogot épségben kell tartani, amelyet szükségből lehet indemnítással segíteni. De már olyan általános szokás az indemnitás, hogy vizsgálni kell az okát. A kormány feltétlenül hibás, mert a bank-ügy miatt nem készült el a budget. Ezt pedig már régen elintézhette volna, hiszen tudta, hogy ez az ütközőpont. Az indemnitás hátránya az idővel való gazdálkodás.

Az indemnítási vitát nem lehet megszorítani, mert sérelme volna ez a budget-jognak. Különösen nem lehet azonban akkor, amikor már eöztünk fekszik a jövő évi költségvetés és látjuk, hogy mi a kormány munkaprogramja. A pénzügyminiszter, az osztrák kollégájához hívan, lehető nagyoknak mutatja a nehézségeket. Az expozéjában elmondoitakra megjegyzi, hogy amit a zárszámadásokról mondott, teljesen téves. Rész-

letesen foglalkozik a zárszámadások számadataival és kimutatja, hogy azok tévesek.

Lukács László pénzügyminiszter: Majd elvállik!

Désy Zoltán: Kiváncsi vagyok reá! A miniszternek előző tíz évi működését és a koalíciós kormány négy évi működését összehasonlíttja és kimutatja, hogy azok végeredménye meglehetősen egyenlő. A miniszter tehát saját munkáját gáncsolja, ha a koalíció pénzügyi sáfárkodását leszólja. Legyenek elkészülve a tegélesebb harcra. Nem lehet szó paritásról, amikor a hadsereg nyelve idegen. Önök hozzák a létszámemlést és a katonai terhek emelését, a nemzeti jogok elismerése nélkül. Ez az ország létérdekeivel ellentétben áll. (Zajos tetszés.)

Htra van a választói jog és a bankkérdés is. Az uralkodónak azelőtt az volt az álláspontja, hogy a nagy katonai kérdéseket nem tárgyalhatja az a parlament, amely elmaradt választási törvény alapján jött létre. Most, amikor azt hiszi, hogy megszavazzák a katonai terheket, nincs szó a választói reformról. (Zajos tetszés.)

A bankkérdésben a Kossuth-párt a bankszabadalmat csak rövid időre és csak a készletek fölvétele mellett fogadhatja el. A kormány bizalmatlansággal viseltetik s e téren felhossa a kormány választási eljárását. A marostordi állapotokról beszél s rámutat arra, hogy milyen sérelmek estek a vármegyei autonómiára. Az indemnítást nem fogadja el.

A debreceni vásárcsarnok.

Szerződés a tervekre.

Végre annyira jutottunk, hogy a vásárcsarnok terveinek elkészítésére megtörtént a döntés.

A kormányhatóság ugyanis jóváhagyta

Uj volt még rajta a földhányás, aztán meg telistele volt az virággal. Törökszegfűvel, meg sarkantyuvirággal.

Mert nem is olyan régen történt az, alig egy éve, hogy meghalt a Kóródi István első felesége. Semmi baja se volt a világon, olyan volt, mint maga az eleven élet, aztán hirtelen egyet gondolt és meghalt.

Sohse sirattak még úgy meg asszonyt, mint ahogy akkor sirt az öreg Kóródi. Az erős vonásu, parasztos arcon omolva omlott a köny. Mint a patak, amelyiknek nagy emberi belső indulat a forrása. Az durva röggöket saját maga szórta be virággal. Abból lett az a sok törökszegfű, meg sarkantyuvirág. Hanem azok a virágok mégis csak maguktól nőttek. Elfagytak télen, de tavaszra kelvén megint kinyíltak.

A jó Isten gondozta őket, Kóródi István már nem ért rá, mert csodálatos, de úgy volt, hogy három hét múlva új asszonyt vitt a házba. Második asszonyt. Bajosan hitte, hogy ime alig egy esztendő, ő is utána megy az elsőnek.

És mintha bucsuszavakat suttogtak volna egymásnak azok a törökszegfűk, sarkantyuvirágok, csókolódzva borultak össze, ahogy a három ember nekik vetette az ásót.

Ropogva szakadtak meg az élő gyökök és különös, sejtelmes illattal tört fel a friss földszag.

A sirások csöndesen beszélgetni kezdtek.

— Nem sokáig vitte . . .
— Nem ám . . .
— Láttam is, hogy nagyon össze van

esve.
— Pedig beteg se igen vót.
— A második asszony . . .
— Az az. A fiatal asszony
— Ugy akart élni, mint a fiatalok.
— Belehót . . .
— Jó módja lesz az asszonynak.
— Eddig se dógozott.
— Nem szokott a második. Első gyerekekkel, második asszonnyal úgy bálnak, mintha aranybul vonának.

— Való igaz. Pedig az első asszony mégis csak jobban megérdemelné. A szenved legtöbbet. Azt lesi mindig, hogy mi kék az embernek, oszt az ember meg semmibe se veszi.

— Azt az okát adom, hogy olyankor még erős az ember. Mozoghat a világba, erős az ember. Mozoghat a világba, ahogy akar.

A második asszonynál meg úgy van, hogy mikor már arra a sorsra jut az ember, igen csak megkoptak a kerekek, oszt jó szóval pótolja az ember az erőt . . .

— Kóródi István se a vót, aki azelőtt.
— Italos ember lett.
— Mán is az asszony viselte a kalapot.

— Nem tudom meddig tartja eszibe.
— Siratja pedig.

— Most csak nem nevetet . . .
Sűrű egymásutánban villantak meg az ásók, az emberek körül egyre magasabb lett a föld és mélyebb a négyzetes fekete árok Keresztül-kasul fűtétek az erős ákácfa-gyökerek, amit el nem csapott az ásó, az megszakadt a nehéz csákányütés alatt.

Alkonyat is eljött, mikorra készen lettek. Az apró ákácfafelek, orgonabokrok a vérpiros napfény egyre haloványult. Cihelődtek az emberek is és nemsokára magára maradt az öreg temető s belakaródozott az est szürke, nedves fátyolával.

Másnap hosszú, nagy utra kísért el Kóródi Istvánt a második asszony. Magsajnál-ták sokan, nem az asszonyt, hanem a halott-embert.

Jó helyzetbe maradt az asszony, hanem az az ember is élhetett volna még. Visszament az első asszonyhoz . . .

A három ember maradt legutóljára. Eligazították a földet, gondosan laposra simogatták a durva göröngyöt, aztán elballagtak ők is.

És olyan lett a Kóródi István sirja, mint ezerannyi más. Besüppedt, megszakadt, gyes. Az ő sirjára nem ültetett senki se törökszegfűt, se sarkantyuvirágot . . . Erről egészen megfeledkezett a második asszony.

Wacha Róbert modern tisztító és műfestő intézete

Nagy Karácsonyi Vásár! **m e g n y í l t.**

Meglepő jutányos árak! **Asztalos József**

120 cm. Costum kelme 65 kr. Egyszín gyapju kelme 79 kr.

cégnél Kossuth-utca.

a közgyűlés határozatát, amelylyel a vásárcsarnok építését kimondta és a tervek és költségvetés elkészítésével Petz Samu műegyetemi tanárt bízta meg. A megbízás azonban eddig még nem történt meg, mert Petz Samu és a város különböző differenciák miatt a szerződést meg nem kötötték.

Ma végre ez is megtörtént és a tanács elfogadta a szerződést és megbízta a polgármestert a szerződés aláírásával. Ennek alapján most már a terv és költségvetés elkészítése ellen akadály nem forog fenn.

A szerződés feltételei szerint nem szorítják semmiféle keretek közé a tervező gondolatait, hanem szabad kezet engednek neki, hogy egy modern, Debrecen városának megfelelő vásárcsarnokot tervezzen. — A tervezési munkálatokért a tervező tanár nyolcezer koronát kap, aminek ellenében az eszmét és a vázlatokban fekvő gondolatokat a vásárcsarnok fölépítésénél tetszés szerint használhassa, vagy használtsa föl a város.

Mindenesetre megnyugtató, hogy végre ismét történik valami a vásárcsarnok ügyében, mert a rettenetes és türehetlen élelmiszer drágaság ellen való védekezésnek szinte egyedül közelfekvő orvosszere a vásárcsarnok felállítása, aminek sürgetése most a tanács legfőbb feladata.

Megnyílt a képművelés.

A polgármester a kultusz-miniszter képviseletében.

Színes és mozgalmas volt vasárnap déli tizenkét óra tájban a városháza környéke. Kacsik rebogtak, ünnepi ruhában öltözött úri közönség vonult föl a városháza kapuján.

Ez alatt a polgármester hivatali helyiségében összegyűlt az egész városi tanács, hogy a kir. kormányt képviselő Polgármestere magas megbízatásában a megbízás-hoz méltó kísérettel vegye körül.

Megszólt a déli harangszó.

A városháza oimára fölhúzták nemzetiünk háromszínű lobogóját: Debrecen ünnepe.

A közönség.

Benn a városháza nagy termében már zsufolásig volt a közönség. Ott látjuk Lestyán Adorján udvari tanácsost, Tolcsvay Nagy Gábor csendőr ezredest, Uhlarik Béla máv. üzletvezetőt, Köcsey Sándor ít. táblai tanács elnököt, Tüdös Kálmán tiszti főorvost, Géressy főigazgatót, Woloiffka Antalt, Komlóssy táblai bírót, Kövy bankigazgatót, Szunyogh Sándort, a Kaszinó elnökét, Lőkovicz múzeum-igazgatót, Karay Sándor gymn. igazgatót, Forray Ernő nagybirtokost, Márk Endrét, az ügyvédi kamara elnökét, Balkányi Miklós nagybirtokost, Kardos Albertet, a Csokonay-

kör ítkárát, Mitrovics egy. tanárt, Debreczeni Jenő gőzgyári igazgatót, Rotter Béla táblai bírót, Sesztina Jenő és Csanak József nagykereskedőket, Tüdös János orsz. képviselőt, dr. Láng Sándor és dr. Szász Adolf orvosokat, az összes tanintézetek és az egész debreceni sajtó képviselőit és sok másokat.

A férfiak komor feketé öltözékei közé derült színeket hoztak a megjelent hölgyek, a kik közül a zsufolásig megtelt teremben a következőket sikerült följegyeznünk: Veressné Szathmáry Teréz, Porubszky Jenőné, Domahidy Elemérné, Magos Györgyné, Könyves Tóth Mihályné, Csikos Sándorné, Koncz Dezsőné, dr. Derekas Istvánné, Mihalovits Jenőné, Kolbenhayer Kálmánné, Szentmiklóssy Tóth Béláné, Geiger Simonné, Debreceny Jenőné, Havas Gáborné, Bakos Tiborné, Kaszanyiczky Endréné, Pálffy Józsefné, Lestyán Adorjáné, Sass Béláné, Veres Lászlóné, dr. Láng Sándorné, Ujhelyi Andrásné, — Mitrovics Gyuláné, stb. stb.

Kevéssel 12 óra után fölvonult Mácsay Sándor karnagy vezetése mellett a főiskolai énekkar s ez után, míg a közönség a tárlat megismerésével töltötte az idejét, a rendezőség a gyorsvonattal érkező vendégeket, művészeket és írókat várta.

Pontban egynegyed egykor a városi tanács összes tagjai kíséretében belépett a miniszter képviseletje a terembe, akit a közönség harsány éljenzéssel fogadott.

A közönség elhelyezkedett, a fővárosból érkezett művészekhez csatlakoztak helybeli festőművészeink is, Bakos, Hajdu és Pálffy, felhangzott a Hymnus s ezzel az ünnepély megkezdődött.

A közönség mély éhítattal, de egyúttal a kultúrás jelentőségű ünnepség hatása alatt is, őszinte megilletődéssel hallgatta a nagy-sikerű éneket, amelyet a főiskolai énekkar gyönyörű tökéletességgel és gyönyörűen énekelt, melynek hangzása után a beteg műpártoló egyesületi elnök, Wessprémy Zoltán helyett, dr. Csikos Sándor, egyesületi elnök lépett elő s a következő beszéddel üdvözölte a megjelenteket:

Az elnöki megnyitó.

Mélyen tisztelt közönség!

A Képzőművészeti Társulat eljuttatta hozzánk is az Észak-magyarországi vándorkiállítást, lehetővé tette, hogy az ép most megnyitott kiállításban gyönyörködve, megismerhessük a legnagyobb művészek legjobb alkotásait.

Küldött hozzánk képviselőit kiváló művészeket, hogy megismerhessük a remek művek alkotóit s így a hatás mélyebb, maradandóbb legyen.

Mentül nagyobb az érzélem forrongása szívünkben, annál egyszerűbbek a szavak, a melyek ajkunkra folynak, nem is mondok egyebet, üdvözölöm őket a műpártoló egyesület nevében.

Nem mulaszthatom el, hogy köszönetet ne mondjak a közoktatásügyi miniszter ur-nak, a képzőművészeti társulat Elnökének, a vándorkiállítás igazgatóságának, a kiállító

művészeknek, Debrecen város hatóságának s mindenkinek, akik a kiállítás létrejövésén közreműködtek.

A közönségen a sor, hogy háláját azzal bizonyítsa, hogy a nagy erkölcsi siker mellett a kiállítás anyagi sikerét biztosítsa.

A keresetlen, láthatóan őszinte szavakra az Orsz. M. Képzőművészeti Társulat nevében Balogh Bertalan, a kiállítás igazgatója válaszolt. Szavai mély benyomást kellettek s a jelenvöltek jóleső érzéssel fogadták a beszédből Debrecen iránt megnyilatkozott hódolatot.

Íme a beszéd:

A művészeti igazgató beszéde.

Nagyságos Polgármester ur!

Mélyen tisztelt közönség!

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, melyet képviselni szerencsés vagyok, hálásan köszöni a Debreceni Műpártoló Egyesület szíves üdvözlő szavait s azokat azzal a bensőséggel, azzal a meleg érzéssel viszonozza, amelyet minden testület iránt érez, mely képzőművészetünk föllendítésére, támogatására törekszik. A legmélyebb tisztelettel járulunk azonban Polgármester ur személye elé, aki ebben az órában a kormányt és Debrecen városát képviseli a mi ünnepünkön.

A Képzőművészeti Társulatot, mélyen tisztelt közönség, vándorkiállításában kizárólag kulturális és nemzeti érdek vezeti. Magam, kívül állok a Társulaton, az elfogultság és érdekelttség vádját nélkül jelenthetem ki, hogy a Társulat akkor, midőn a magyar vidéki városokat képzőművészeti politikánk keretében beilleszteni törekszik: ezt az önzetlenségnek szinte ideális mértékével és súlyos anyagi áldozatokkal teszi. Kizárólag csak egy cél lebeg a társulat előtt ebben a nagyarányú akcióban és ez az, hogy művészetünk részére, mely a külföldön oly nagy sikereket ért el, itthon talajt biztosítsunk, közönséget neveljünk. Ebben a nagy nemzeti misszióban rendíthetetlenül megyünk előre. Gyánu, leszólás, rosszakarat, sértett hűség és az emberi gyarlóság egyéb torzvonásai bennünket utunkban meg nem állíthatnak, mert mindig van üdítő forrás, melyből küzdelmes pályánkon erőt meríthetünk.

Igy merítünk erőt abból a szíves vendéglátásból, melyben Debrecen város közönsége bennünket részesít s ha én ezért Nagyságod, mint a nagy magyar város első polgára előtt, a Társulat háláját, köszönetét tolmácsolom s kérem, hogy azt a város közönségének is jelenteni méltóztassék: ezt nem az udvariasság parancsai szerint, hanem szívünk legőszintébb érzelmeinek hatása alatt teszem.

A mi fajunk, mélyen tisztelt közönség, — az egész művelt világ elismerése szerint — művészi érzékben, tehetségben, alkotó képességben rendkívül gazdag. Itt Debrecenben 80,000 magyar él. Lehet-e biztatóbb képet szerezni művészetünk jövőjére, mintha azt látjuk, hogy ez a színmagyar nagyváros a lelkesültség teljes mértékével fogadja a magyar művészeinek falai közé való bevonulását!

Áthalva e hazafias érzelmeiktől, mély tisztelettel kérem Nagyságodat, hogy kiállításunkat a kormány nevében megnyitni kegyeskedjék.

Viharos tetszéssel fogadta a közönség a kiállítási igazgató szavait, midőn azonban a

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi“ címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

polgármester beszédének első szavai elhangzottak, a közönség halotti csöndben várta kiejentéseit, ezzel is honorálván a miniszteri megbízatás jelentőségét.

A megnyitó.

A Polgármester a következő szép, közvetlen melegségű és mély tartalmu beszéddel válaszolt az elhangzott szavakra:

T. uraim és hölgyeim!

A szép, nemes és jó iránti érzék vele született tulajdona minden embernek s e tulajdonunk megvolt a legrégibb időben s megvan ma is. A legrégibb kor műalkotásai, művelődéstörténeti eseményei — éppen úgy, mint a mai kor törekvései, — tagadhatlan bizonyítékai ennek.

Lépten-nyomon bizonyítékokkal találkozunk azonban arra, hogy ezt az érzéket ápolni, művelni, fejleszteni szükséges.

Igen, mert, nagy általánossággal szólva, uralkodik rajtunk bizonyos közönyösség; a megszokott mindennapi rendes foglalkozásból, megszokott kényelemből nem szeretjük kizavartatni magunkat. S csak akkor kezdünk a megszokottnál szebbet, jobbat, nemesebbet igényelni, ha azt megismerjük.

Emlékszem ifjú éveimből, hogy egyik jogtanárom, Kaliós Lajos majdnem mindenik óráján előadását a szépre, jóra, nemesre való figyelmeztetéssel kezdte s azzal indokolta azt is, hogy tanuljunk, magunkat művelnünk kell.

A régi időkben ez a tanítás, buzdítás főszerint csak az iskola szűk határai között volt otthonos, — de korunkban úgy az állam, mint az egyesek általánosítani igyekeznek ezt.

Ez az oka, hogy az állam, társulatok és egyesek költséget és fáradságot nem kimélve, nem várják azt, hogy mi keressük fel a művelődés forrásait, hanem felléresnek bennünket s mintegy kényszerítenek, hogy a szép, nemes és jó iránti érzékünket fejlesszük.

Ennek köszönjük, hogy az állam támogatásával az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, a magyar képzőművészek s a mi műpártoló egyesületünk ezt a kiállítást rendezik itt már nálunk s hogy a vallás és közokt. miniszter, gróf Zichy János ur önmagyméltósága is élénken érdeklődik ez iránt s minthogy maga személyesen nem jöhetett el, engem bizott meg, hogy érdeklődését jelenteve, a szépnek, jónak, nemesnek kultiválására s a szépművészet iránti érdeklődésre a közönség figyelmét felhívjam.

Amidőn tehát köszönetet mondok mindazoknak, kik e nemes munkában részt vesznek s Debrecen város közönségének, amely e célból helyiségeit átengedte s egyébként is előmozdítani igyekszik, hogy ez a tárlat sikeres és áldásos legyen, a miniszter ur önmagyméltósága képviselőjében ezt a kiállítást ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

A kiállítás.

Ezzel a kiállítás hivatalosan meg lett nyitva a közönség részére, mely most zavartalanul merült el a műtárgyak megszemlélésébe. Még soká maradt fent a társaság, miglen 1 óra után egy szép kultúra emlékével oszladozni kezdett.

A művészek és a fővárosi sajtó képviselői miután a Bikában szűkkörben megébedeltek, a délutáni gyorsvonattal hazautaztak.

Vasárnap és tegnap hétfőn a kiállítás ismét tömve volt közönséggel, amely vasárnap Rácz, tegnap Magyar zenéje mellett fesztelenül töltötte el az estét a képek és szobrok között. A következő napokon is állandóan lesz zene.

„Cerberus”-porszívó

megkíméli a

szőnyeget és butorokat

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfőzők, vasalók, vaskályha és tüzhely raktár

Sesztina Lajos-nál

DEBRECZEN, Piacz-utca 23.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedden Balga szüz színmű. Szerdán Kard becsülete színmű. A szerző jelenlétében. Csütörtökön Cigányszerelm operette. Ujdonság. Pénteken Cigányszerelm operette. Szombaton Cigányszerelm operette, Vasárnap délután Liliom Klári népszínmű. Este Cigányszerelm operette.

A balga szüz.

Négy felvonásos színmű. Irta Henry Bataille. Fordította Ábrányi Emil.

Henry Bataille neve szinte természetessé teszi ma azt, hogy a Balga szüz telt sőt zenekari üléses ház előtt ment három napon át. Természetes, de nem igazságos. Mert az idegeink érzékenységére tervezett jelenetek Bernsteinéi, úgy hogy Bataill javára nem marad egyéb az unalmas pártepidéknél.

A téma sem élő, kitalált, hazug, a jellemek, a személyes életük nem igaz, az érzésük is költött. De ez mindegy a Bataille darabnak a bernsteini jeleneteknek megvolt a hatása.

A Balga szüz De Charance Diane, akit a ház jogtanácsosa Marcel Armaury elcsábít s aki odaveti magát az ügyvédnek, akit szeret és aki őt is szereti nagy lángoló szerelemmel. De az ügyvéd nő. A felesége is szereti az urát, nagyon végtelenül. Ez a két nagy szerelem küzd a férfiert. A leány szerelme és az asszonyé. A férjet üldözik a leány rokonai s jön az asszony megmenti az urát, megmenti másnak a leánynak. Ezzel a nagy szerelemmel nem tud harcolni a leány, belátja hogy az ő leányos szerelme gyöngébb, vagy kisebb, ő nem tudna másért lemondani, hát — és itt jön a téma hazugsága — lemond ő is, lemond a szerelemről, mindenről: megöli magát. S a halott fölött szinte látjuk az újra összeölelkező férfit és asszonyt, amikor a férfi elmondja: „Csak egy szegény leány volt.” Nem is a Balga szüz személyében, életében, szerelmében van a legmélyebb gondolat, hanem a férfi szerelmében. A végtelenségig örült dolgokat művelt a leányért, megszakítja fényes pályáját, elszakad a feleségétől, boldogtalanná teszi a feleségét, aki szereti, elköveti a legnagyobb kimélettenséget, a felesége előtt mondja, hogy a leányt szereti s ugyanakkor szereti az asszonyt is. Ez a

legnagyobb gondolat. Van-e két szerelem. Szerethet-e kettőt az ember? Felelet nincs a kérdésre, mert a revolverlövés nem felelet. Megjegyezni való még, hogy a darab hőse nem is Balga szüz, hanem a férjéért küzdő szerelmes asszony.

A darab előadása elsőrangú volt, amiért az elismerés első sorban Thury Csige Bős-két, Kardos Gézát, Thury Elemért és jórészen Császár Kamillát illeti meg.

Thury Csige Böske tökéletes művészettel játszotta az élő szerelmes asszonyt. Minden mozdulata, minden szava tele meg gondolt igazsággal, meleg érzéssel. A közönség valóságban ünnepelte is a kiváló művésznőt, aki valóban ma a legjobb alakítást nyújtotta.

Mellette első sorban Kardos Géza tünt ki. Tökéletesebben jól megjátszani azt a szerepet, amelyet ő játszott alig lehetett játszani. Igazi művész érzésére vall az, hogy sohasem ragadtatta el magát ott, ahol pedig a kitérsek arra elég alkalmat nyújtottak neki. Az érzéseket az érzések mértékéig játszotta meg. Thury Elemérről csak annyit kell megállapítanunk, hogy jó volt, mint mindig. A címszerepet Császár Kamilla játszotta igen jól. Meglátszott rajta, hogy szerepére sok gondot fordított, erősen tanulta s ha valamit, úgy azt lehetne játéka és beszédére hibául fölronni, hogy az erős tanulást észre lehetett venni. Egyebekben kétségtelen, hogy szerepét kitünően játszotta meg. Bijos, szerelmes hercegi leány volt. Bizonyos, hogy mű játéka a legjobb, legszebb jövőre enged következtetni. Jók voltak még Kemény Lajos, Uti Gizella, Pataki József és Kelemen Pál. Thury sikerülten rendezte a darabot. (pd.)

* **Két bemutatkozás.** Szokatlan időben vasárnap délután mutatkozott be a debreceni színtársulat két tagja: Vajda Ilonka és Guthy Sarolta. A komika, Guthy Sarolta észrevehetően küzdött azzal, hogy legyőzze rekedtségét. Igazán nem is lehetett megítélni játéktudását, amely azonban így is arra vallott, hogy a debreceni színház benne jó erőt nyert. Vajda Ilonka a közönség teljes és osztatlan szeretetét nyerte meg az első estén. Játéka, beszéde, kedvessége, bájos megjelenése a közönség kedvencévé tették és méltán, megérdemelte. Az előadás különben igen jó volt, magasan fölülmúlta egy vasárnap délutáni előadás színvonalát. Igazi művészi előadást produkáltak Zilahy Gyula, Borbély Sándor, Kardos Géza, Ligeti és Huzella Irén. (—5)

* **Cigányszerelm.** Csütörtökön lesz a bemutatója Lehar világhírű új operettjének, melyre már hetek óta készül a színtársulat énekes személyzete. A kitünő ujdonság következő kiosztásban kerül színre. Dragotin — Deésy, Zorika leánya — Zilahiné, Jonel — Szántó, Kajetán — Kardos, Ilona — Szilassi, Jolán — Miske, Mócsi kocsmáros — Borbély, Józsi cigány — Horváth, Mosu — Nádor, Julcsa — Rónai H. Az operettben előforduló magyar dalokat és a III. felvonás híres betéjtét Magyar és zenekara kíséri. Az új jelmezeket Horváth főruhátáros készítette. Az új díszletek Gyöngyösi Viktor genialitását dicsérik. Az első három előadás (dec. 1. 2. 3.) bérletszűnetben — rendes helyárrakkal tartatnak meg. Az első előadások iránt oly szokatlan érdeklődés mutatkozik, mint azt eddig egy premierről sem tapasztaltuk, ami legjobban igazolja a közönség óriási érdeklődést ez ujdonság iránt.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR **Glück József**
 üveg és porcellán ajándék tárgyakban
 Meglepő olcsó, szolid szabott ár mellett Nagytemplom mellett Piacz-utca 6. szám.
 Üvegezés és lépkerekezés legjutányosabban.

MEXICO.

Beszélgetés a Hungáriában.

Az egyik: No mit szói Mexicohoz?

A másik: Én mindig ellensége voltam a készfízetéseknek.

Az egyik: De nem is a készfízetésekről van szó, hanem a forradalomról.

A másik: Vagy úgy? A forradalomról? Az más. Arról sokat olvastam gyermekkoromban.

Az egyik: De ember, az a forradalom tegnap történt!

A másik: Szép. Tegnap is történt egy forradalom. Az indiánoknál ez épp oly gyakori, mint nálunk, hogy ugymondjam, az indemnití.

Az egyik: Ne hengegjen idegen szavakkal. És ami azt illeti, Mexikóban már régen nincsenek indiánok.

A másik: Persze maga az utolsó mohikánra gondol? Hát ha a mohikánok ki is veszték, maradtak még irokézok.

Az egyik: Azt én is tudom. De most nem az történt. Most megölték a Diaz Bertalant. Az elnököt. Egy véres éjszakán.

A másik: Nekem fog maga a Bertalan éjszakáról mesélni?

Az egyik: Látja, hogy nem tudja, hogy mi az?

A másik: Szépen nem tudom. Mexikóban a csagatájok minden évben egyszer összegyűlnek az Aetna körül, — az Aetna egy tűzhányó, ott Mexikóban csupa ilyen tűzhányók vannak — és ott legyilkolnak minden szöke indiánt. Ez a Szent Bertalan éje.

Az egyik: És hogy tudják éjjel, hogy melyik indián szöke?

A másik: Furcsa. Hát nappal minden szöke indián hátát egy krétakeresztel jelölik meg.

Az egyik (hosszan elgondolkozik): Érdekes szokások vannak Mexikóban.

A másik: Kegyed már volt ott?

Az egyik: Még nem, de az unokafivérem már járt Doverbe és onnan csak fél óra propelleren.

A másik: És a kedves unokafivére látott már egy egy olyan forradalmat?

Az egyik: Hogyne. Hát tudja az olyan. A mexicóiak sátrakban laknak.

A másik: Télen is sátrakban laknak?

Az egyik: Hát nem laknak? Persze kegyed azt úgy képzeled, hogy a mexikánok

A másik: Kicsodák?

Az egyik: A mexikánok, India, indiánok, Japán, japánok, Mexico, mexikánok.

A második: Most már értem. Kérem folytassa.

Az egyik: Hol is hagytam el? Hja igen. Szóval, azt akartam mondani, hogy kegyed nyilván úgy képzeled, hogy a mexikánok télen a zóldből, a nyaralóból behurcolkodnak a városba.

A másik: Hát nem?

Az egyik: Szépen igen! Mexikóban nincsenek is városok.

A másik: Hát Rio de Janeiro?

Az egyik: Nevetséges! Az Portugáliában van.

A másik: Milyen jól tudja kegyed?

Az egyik: Hát ha forradalom van, akkor a mexikánok kivonulnak a Hungáriából, felkötik a tincskéket.

A másik: Mit?

Az egyik: A tincskéket. Az egy hadi jelvény. Mondom, felkötik a tincskéket és a tomahawkot, ráülnek a kedvenc skalpjukra és uccu neki, kivágtatnak a Nyulasra. Ott körbe állnak és a Fehérpofájú Iramszarvas így szól:

(tovább meséli).

Végeladás

van

GLÜCK EDE

cipőüzletében

a Kistemplommal szemben
a Barakban.

A dohánygyári munkások küldöttsége.

Tüdös János dr. vezette a deputációt.

Az ország összes dohánygyárainak munkásai és munkásnői küldöttséget szerveztek férfi és női munkástársaikból, hogy a pénzügyi kormánytól kérjék szolgálati és munkaviszonyaik méltányos rendezését és javítását, különösen pedig nyugbér illetményöknek, legalább is a többi állami üzemeknél alkalmazott munkások és munkásnők nyugdíjának mértékére telemelését.

Az 56 tagú küldöttséget Lukács László pénzügyminiszter elé az országházban dr. Tüdös János országgyűlési képviselő vezette folyó hó 26-án délután s ugyan ő, valamint a munkás küldöttség feje tolmácsolták a miniszter előtt az ország összes dohánygyári munkásainak és munkásnőinek méltányos kérelmét. — Tüdös János különösen is kiemelte, hogy a jelenlegi nyugbér illetmény, — 10 évtől 20 évig terjedő szolgálat után havi 10 korona, — 20—40 évig terjedő szolgálat után 14 K, s 40 évi szolgálat után, havi 15 K 90 fill., — nem hogy családja fenntartására tenné képessé a munkakeptelenné vált vagy elaggott munkást, de a megélhetést sem biztosítja s a koldusbottól és nyomortól sem menti meg őt.

A miniszter atyai jóindulattal fogadta a munkások küldöttségét s átvéve kérvényüket kijelentette, hogy panaszait a legteljesebb jóakarattal vizsgálja meg s méltányos kéréseit a lehetőség határai között teljesíteni fogja.

A távozó minisztert az egyszerű munkásokból és munkásnőkből álló küldöttség lelkesen megéljenzete.

UJDONSÁGOK

— **Tanácsülés.** Debreczen város tanácsa ma ülést tartott, amelyen a folyó ügyeken kívül több kihágási ügyet is elintézték. — Többek között jóváhagytak építkezési és kihágási ügyekben hozott ítéletet és több olyan bérkocsis büntetését, akik az utazó közönség rendelkezésére nem jelennek meg a kitűzött időben. Ezekon kívül több építkezési és lakhatási engedélyt adtak ki.

— **Szabad iskola.** Kedden 29-én Török Péter ref. főgimnáziumi tanár fogja megtartani utolsó előadását az általános fejlődés-tanból. Beszélni fog: az ivaros szaporodás lényegéről, a termékenyített petesejt sorsáról

az utódokról való gondoskodásról, a folytonos és szakadozott fejlődési menetről, az átalakulásról s végül az ivadékcseréről és ezek okairól, közben pedig készítményeket is mutat be. Az előadás az Ipartestület dísztermében 6 órakor kezdődik.

— **A körkemence építése.** A belügyminiszter ma jóváhagyta a közgyűlés határozatát, amelyvel kimondta, hogy új téglásgéti körkemencét épít. A miniszter azonban arra vonatkozóan kér felvilágosítást, hogy a felveendő kölcsönt hogyan akarja törleszteni. A felvilágosítást a főszámvevő jelentése után a tanács azonnal megadja.

— **Új tisztviselők esküje.** A mai tanácsülésen hivatalos esküt tettek Kis Sándor dr. és Vásáry András dr. új közigazgatás gyakoronokok, a kik közül a tanács Kis Sándor dr.-t az árvaszékhez, Vásáry András dr.-t a rendőrséghez osztották be szolgálatállattal.

— **A műpártoló egyesület sorsolása.** A műpártoló egyesület ezúton értesíti tagjait, hogy sorsolását kedden és szerdán, f. hó 29. és 30-án délután fél 6 órakor fogja a kiállítás helyiségében megejteni.

— **A villamos akkumulátor.** A villamos telepen az új akkumulátort föllájtották. A vállalkozó cég, a Ganz és társa gyár ma nyújtotta be számláját, amelynek végösszege 28000 koronára rug.

— **Ülések az ipartestületen.** A timárok választmánya ma kedden délután 4 órakor ülést tart. Az ipartestület előjárósága csütörtökön, december 1-én délután 5 órakor rendes havi ülést tart, melyen folyó ügyeket intéznek el.

— **Modern ridikülök, szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, eszernyők** Vidánál Városház alatt.

— **Nagy a bérhátralék.** A városi főszámvevő tegnap bejelentette a tanácsnak, hogy rendkívül nagy a városi lakások és boltok béreinek hátraléka. Az év utolsó negyedétől ugyanis a bérlők 41.817 korona bérral maradtak hátralékban, ami olyan nagy összeg, hogy annak hiányát a városi pénztár is erősen megérzi. A főszámvevő jelentését a tanács most a főügyésznek adja ki azal, hogy kiméretlenül és legszigorubbán járjon el a hátralékosokkal szemben és a hátralékokat a legrövidebb idő alatt hajtsa be.

— **A Patronázs-egyesület kérelme egy leánygyermek érdekében.** Egy Jenics Jóna nevű, oláh nemzetiségű, de városunkban teljesen és tökéletesen magyarra lett, jóképű kis leány számára megfelelő ingyentartást keresünk. Aki elvállalja, egy lelket ment meg vele a magyarságnak. A gyermek eddig az állami gyermekmenhely oltalma alatt állott. Patronázs-egyesületünk intéző bizottsága nevében hívom föl e szegény kis leányra városunk érdemes lnkóinak elsősorban a gyermektelen családoknak emberbaráti jóindulatát. Akik hajlandók volnának magokhoz fogadni, itt, vagy akár a közeli vidéken is, akár személyesen, akár írásban jelentkezzenek a helybeli állami gyermekmenhely gondnoki hivatalánál. Debreczen, 1910. november 28. Csiky Lajos, patronázs-egyesületi titkár.

— **A sárándi korcsmahősök.** Farkas István sárándi születésű villanyszerelő munkás Budapesten dolgozik. A napokban látogatásképen hazarándult Sárandra. Vasárnap este egyik sárándi korcsmában mulatott és adta a fővárosi embert. A sárándi legényeknek, mint afféle egyszerű falusi embereknek azonban

Perzsa szőnyegek óriási választékban

HAAS FÜLÖP és FIAI cégnél, Piacz-utca 59.

ez — úgy látszik — nem imponált. Valami szóváltás keletkezett közöttük és a vége az lett, hogy a falusi legényből fővárosi gavalérrá vedlett villanyosmunkást a saját földjei alaposan elpáholták. Farkas István gyalogszerral maga bejött Debrecenbe és hétfőn reggel felvétette magát a kórházba.

— **Halálozás.** Székely Ferenc debreceni kataszteri főmérnök családját nagy gyász érte. A Debrecenben általánosan ősmert és tisztelt Székely Ferencnek, a kataszteri munkálatok vezetőjének fia halt meg. A család a következő gyászjelentést adta ki: Ó-tordai Székely Ferenc és neje kardoss-vaszkai Kardos Mária mint édes szülők, Mária férjzett Kaffka Károlyné és Feri mint testvérek, Kaffka Károly mint sógor fájdalomtól megtört szívvel jelentik forrón szeretett jó fiuknak, testvérüknek és sógornak ó-tordai dr. juris utriusque Székely Árpád ügyvédjelöltnek élete 28-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 24-én délelőtt 9 órakor Tátrafrüreden történt gyászos elhunytát. A temetés e hó 26-án délelőtt kilenc órakor volt.

— **Hogy mulatnak a betonmunkások?** Sántha Lajos betonmunkás több társával együtt egy Késes-utcai kocsmában iszogatót vasárnap délután. Ivás közben — régi magyar szokáshoz híven — nem maradt el a virtuskodás sem. Sántha azt vitatta, hogy ő erősebb, mint a többi cimborái. A meddő vitalkozás sívár teréről a tettek dus mezejére léptek a cimborák. Sántha Lajosnak egyik munkástársa felkapott egy nagy botot és megfogta feje fölött, miként a rettegett Kinizsi a nagy fene malomkövet:

— Nesze neked koma! és ezzel olyat zudított Sántha Lajosnak a tarkójára, hogy azt nyomban elborította a vér. Aztán még néhány ütést mért reá. Egyik barátja még biztatta:

— Csak a fejét, hogy meg sántuljon! És Sántha Lajos eszméletlenül terült el a csatatéren. A közben előkerült rendőr az egész társaságot beklérte a bűnügyi osztályra, ahonnan a mentők a kórházba szállították Sántha Lajost. A rendőrség a duhajkodó kompánia ellen megindította az eljárását.

— **A háztulajdonosok figyelmébe.** A házbéradó vallomások beadásának határideje december 1-én lejár. A városi adóügyi osztály figyelmébe a háztulajdonosokat, hogy vallomásaikat adják be, mert a mulasztókat azzal büntetik meg, hogy adójukat magasabb percenttel vetik ki.

— **A vargakerti út.** A városi tanács ma foglalkozott a vargakerti út megnyitásának kérdésével, a melynek sürgős megnyitását a tanács is szükségesnek tartja. A tanács tagjai különben a helyszínen szemlét is tartottak és megbeszélés tárgyává tették, miként lehetne az út megnyitását legjobban és leggyorsabban elintézni.

— **A gyanus frakk.** A rendőrség az elmúlt éjszaka letartóztatta Kopatsék István gyanus külsejű embert, aki egy igen jó karban lévő, finom frakkot ajánlott a kocsmákban és kávéházakban megvételre. A rendőrség előtt gyanus volt a dolog és ezért letartóztatta. A rendőrség azonnal táviratozott Szombathelyre, ahova Kopatsék lopásért s hasonló esetekért már többször büntették meg.

Tisztelettel értesitem Debreczen és Vidéke közönségét, hogy minden a **kaptafa** szakmába vágó munkát raktáramon levő száraz anyagból készítek és azt, úgy helyben, mint vidékre, megfelelőleg gyorsan és pontosan eszközölöm. B. megbízásaikat kérve, maradtam teljes tisztelettel

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy alatti fióküzletemet fiam ifj. **Molnár Lukácsnak**, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

— **Jabeank**, színházi sálak, gyönyörű szép arctárylak Vidánál Városház alatt.

— **Felebbezés a Stenczinger-ház lebontása miatt.** Schön Sándor és az összes Stenczinger-házbeli bérlők ma kérést adtak be a polgármesterhez, hogy a közgyűlésben a tanács tegyen előterjesztést ama határozatnak megváltoztatása iránt, amelyben a közgyűlés a Stenczinger-ház lebontását mondta ki.

— **A Munkáskert Egyesület mérlege.** A kertegyesület most állította egybe eddigi mérlegét. Az egyesületnek összesen tíz kerttelepe van, amelyekben eddig 320 kert áll, amely szám 1911-ben 500-ra fog kiegészülni. Víz-művek berendezésében az egyesületnek 6000 koronája fekszik. Mintakertészet, kerítés és egyéb ilyen berendezések 2400 korona értéket képviselnek. Terep rendezésre, rigolirozásra, parcellázásra 3093 koronát fordított az egyesület. Tagdíjakból, adományokból körülbelül 4000 koronát vételezett be. A városnak földbér, továbbá csősz és kertész illetményei 5500 koronát tesznek, ezzel szemben bérletekért 6000 korona folyt be. Az összes terület 1911-ben 100 kat. hold lesz.

— **Remek** szép szőrmeboák, muffok, kötött alsóruhák rémolcsón kaphatók Vidánál városház.

— **A kékre festett kirakat** mai hirdetését a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKAN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezeti műterem.

— **Dr. Vajda József debreceni ügyvéd** irodáját Piac-utca és Szent Anna-utca sarok épületébe (gyógyszertár épület) helyezte át. — Bejárat Szent Anna (volt régi Teleki-u) 1. szám alatt.

— **Nőizenekar.** A megnagyobbított Remény-kávéházban november hó 26-ától naponta, jó hírű nőizenekar játszik. Tisztán kezelet bel- és külföldi borok kaphatók. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Weisz Márkus, kávé.

A brüsszeli vonós-négyes hangversenye.

A Zenekedvelők Körének második estélye.

A brüsszeli vonós-négyes f. hó 30-án, szerdán este tartandó hangversenye iránt rendkívül nagy az érdeklődés a közönség körében és előreláthatólag zsúfolt házra lesz kilátás. Eltekintve a Debreczenben oly népszerű művésziaságnak a világon páratlanul álló művészi játékától, maga a műsor is nagy vonzóerőt gyakorol. Ugyanis a műsor úgy van összeállítva, hogy nemcsak az ugynevezett zenetudósoknak, hanem a laikus közönségnek is, amely a zenét csupán kedveli, a legnagyobb élvezetet fogja nyújtani. Kimagasló része a programnak a

Dvorák-féle vonós-négyes, mely „Az Ujvilág-ból” címet viseli.

A híres cseh zeneköltő ugyanis húszmosbb ideig tartózkodott Amerikában, a hol fogékony lelkét megejtették a búbajos indián és néger népies melódiák és ezekből a dallamokból szötte mesteri kézzel és költői ihlettel az előadásra kerülő vonós-négyesét, melyben a néger kék vók szilajságától a véghetetlenül fájdalmas elégiáig minden érzelem megkapó kifejezésre talál.

Grieg vonós-négyesében az északi fjordok világának mystikus, búbajos hangulata sugárzik felénk. E művet a brüsszeliék köz-kívánatra vették fel programjukba. E közt. közt. Schubertnek, a szív poétájának egy rövid, egy tételből álló művét adják elő, mely a dal fejedelmének egyik legutolsó műve, egy utolsó sóhajtása.

Ezen szerdai hangversenyre a még meglevő jegyek Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a miniszterelelnöki palotában minisztertanács volt, melyen a miniszterelelnök prezidiált és amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett. A jegyzőkönyvet báró Skerlec Iván vezette.

Ezen a minisztertanácsban, mely közel négy óra hosszágú tartott, a folyóügyeken kívül letárgyalták az Erődsy-ügyet is.

A minisztertanácsban szankcionálták Balogh Jenőnek kultusz-államtitkárrá való ki-nevezését is.

Braziliában minden csöndes.

Rio de Janeiro, november 28. Valamennyi lázadó hajó megadta magát. A kormány által megbízott két tiszt veszi át a parancsnokságot.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kősvény-nél, arthros-tetis-tágnál, vörheny-nél és hurutos bántal-maknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízközpontokban és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST, Salgó-Lipóci Saluator-forrás-vállalat, Budapest, Rudóltörök, 6.

Budapesti gabonatözsde.

15 fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kg.-ként) 10,000 métermázsa buza. Rozs csöndes, zab változatlan, tengeri néhány fillérrel már csökkent.

A határidőzlet iránya az olcsóbb amerika jelentés és enyhe idő folytán gyöngye volt. A buza a kulissz nagymérvű lebonyolítása nyomán 10-15 fillérrel hanyatlott, a többi melléktermény ára szintén lemorzsolódott. A forgalom időnkint igen élénk volt.

buza ápr.	10'90—10'92.
buza máj.	10'91—10'88.
buza okt.	10'58—10'57.
rosz ápr.	7'85—7'96.
zab okt.	7'65—7'69.
zab ápr.	8'31—8'30.
tengeri máj.	5'57—5'58.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ.

Timmer Sándor

sámfa és kaptafakészítő. Morgó-u. 7.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthányi-u. sarok, a színházzal szemben.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő:

BRAUN SÁNDOR

HACSAK GÉZA

Naponként 150,000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16.— K | Negyedévre 4.— K
Félévre 8.— K | Egy óra 1.40 K

A NAP apróhirdetési levelezőlapja:

10 szólg 30 fillér
20 szólg 50 fillér
40 szólg 1 korona

Kapható minden hírlapelárusító helyen.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek s.ő:eg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.— K | Negyedévre 1.50 K
Félévre 3.— K | Egy óra —.50 K

Mutatószámokat küld a kiadóhivatal
Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.

A FIDIBUSZ

1905-6., 1907., 1908., 1909. évfolyamai

■ ■ diszkötésben ■ ■

kapható. — Egy kötet ára 5 korona.

Mind a négy kötet egyszerre való megrendelésénél 20 százalék engedmény.

Jegyezze meg-magának pontosan azt, hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-gép a mely csak létezik.

Tű nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.

Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tű nélküli Pathephonon játsszon.

A PATHE FRERES, PARIS
világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHE FRERES

WIEN, I,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva
Szt. Petervár, Odessa, Brüssel,
Amsterdam, Barcelona, Milanó,
Lissabon, Bombay, Calcutta, Singa-
pore, Shangai, Fokio stb.

Házlebontás miatt mélyen leszállított árak!

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond papirkereskedése

Debreczen, Fiac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Minden iskolában érvényes

füzeteket

rajzeszközöket

vonalzókat

rajztáblákat

rajztömböket

Üzleti könyvek

(strazza, pénztári és főkönyvek)

bámulatos olcsó árban.

Irodai papírok és írószeresek

nagy választékban.

Anthracen író- és másoló tenták

gyári árban.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Női ruhaszövetek

az őszi és téli idényre, valamint flanelok, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők, arczfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bőr díszítések, menyasszonyi selymek, koszeruk és fátylek

legolesőbb **szabott árban!**

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

DEBRECEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel
ugyszint **lakások pormentesítését**
is, villany porszívó géppel elvállalom.
KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Ez idén még nem létezett
olcsó árak mellett

férfi, női, fiu és leány

Czipők

óriási választékban.
Kizárólag saját gyártmány.
Beszerezhető

Fischer Menyhért

czipő üzletében.

Piac-utca 3. sz. alatt.

Alapított 1882.

Ügynököket

sorsjegyeknek

részletfizetésre való eladására

magas jutalék mellett alkalmazunk.

Dehántfőzsdék, kiskereskedők, hivatalnokok és egyéb alkalmazottaknak jövedelmező mellékfoglalkozást nyújt.

Központi Váltóüzlet

Részvénytársaság

BUDAPEST., V. Szabadság-tér 3. sz.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ

SÁNDOR

Zongora- és Hangszerkészítő

Debreczen

Zongora, Gramofon és Hangszerárú
raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyeztetett át.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a **leghitűnőbb** házi szer a

Hollandi GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

Debreczen.

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit **be nem tömő**, minőség tekintetében felülmúlhatatlan magyar gyártmányu

Hungária-írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herczeg és Geiger**
vegyészeti gyára, Budapest.

Kérjük minden jobb papírzetben és írógép-kellék-kereskedőknél.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

CSINOS BUTOROZOTT SZOBA kiadó 1, esetleg 2 fiatalember részére Péterfia-u. 54. sz. a.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Láposy Hegedüs Sarolta okleveles cimbalomtanító. Péterfia-u. 61. sz. a.

Tartozik	Követel
Főkönyveket Naplókat Pénztár könyveket Folyószámla könyveket minden Segédkönyvet	Antalfi Ferencz üzleti könyvgyára vonalozó intézete DEBRECZEN Piacz-u. 31.
Bankoknak, kereskedelmi és gyári irodák részére készít kiváló minőségben	

Uj! Uj! Uj!

Ruhakölcsönző Intézet

LÁTINKA LAJOS

szabó, vegytisztító és javító Intézete

BATTHYANYI-UTCA 12.

Ruhakölcsönző vállalata. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. — Színi előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. — Vidékre is csekély díjért kölcsön kaphatók. **Külön osztály.** Uraságoktól levetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.

Öltönyök 1 órán belül szépen kivasaltnak 1 kor. 20 fillérért.

Becsés pártfogást kér

Latinka Lajos.

OLCSÓ ÁRAK!

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren, vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6×6m.) esetleg megfelelő nagyságú, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bérbe veszi.

Cim a kiadóhivatalban.

